

RADIOTAAJUUSMÄÄRÄYS 4

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Määräys koskee radiotaajuuksien käyttöä. Sen tarkoituksena on turvata radiotaajuuksien tasapuolinen saatavuus sekä tehokas, tarkoituksenmukainen ja riittävän häiriötön käyttö.

Määräys annetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 96 §:n 1 momentin ja 97 §:n 2 momentin nojalla.

Radiotaajuusmääräys koskee 100 Hz – 400 GHz:n radiotaajuusspektriä. Radiotaajuusmääräyksen liitteenä olevassa taajuusjakotaulukossa määrätään eri radiotaajuuksien, taajuuskaistojen ja osa-alueiden jakamisesta eri käyttötarkoituksiin. Taulukko sisältää myös vaatimukset radiolaitteiden lähetys- ja vastaanottotaajuuksista sekä käytettävistä kanavaväleistä. Taulukossa on myös määräyksiä radiolähettimien lähetteen leveydestä, duplexiväleistä, lähetystehoista ja muista vastaavista radio-ominaisuuksista. Määräyksen liitteenä oleva taajuusjakotaulukko koskee myös tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen käytettäviä sähkölaitteita, jotka on tarkoitettu kehittämään radioaaltoja (ISM-laite).

Taajuusjakotaulukossa on otettu huomioon kansainvälisen televiestintäliiton (International Telecommunication Union, ITU) radio-ohjesääntö. Se on saatettu Suomessa voimaan asetuksella 12/2000.

Määräystä on tarve päivittää säännöllisesti ja muutokset perustuvat kansainvälisiin taajuuspäätöksiin ja -suosituksiin, sekä suunnitteilla oleviin käyttötarkoitusten muutoksiin.

Asiaan liittyviä muita määräyksiä ja säädöksiä

Radiolähettimien taajuuksien käyttöä koskee myös Liikenne- ja viestintäviraston määräys 15 luvasta vapaiden radiolähettimien yhteistaajuuksista ja käytöstä. Määräys 4 ja määräys 15 päivitetään samaan aikaan.

Määräyksen tavoite

Radiotaajuusmääräyksen ja radiotaajuuksien käyttösuunnitelman tarkoitus on radiotaajuusspektrin tehokkaan käytön turvaaminen. Radiotaajuuksien käyttösuunnitelman julkaisemisen tarkoituksena on antaa laitevalmistajille ja käyttäjille tietoja radiotaajuuksien käyttötilanteesta ja radioverkoille taajuussuunnittelulla tarjottavasta häiriösuojauksesta. Valmistaja tarvitsee näitä tietoja laitesuunnittelun lisäksi radiolaitedirektiivin 2014/53/EU artiklan 10 edellyttämien tietojen antamiseksi käyttöohjeessa käyttäjille.

Määräyksen valmistelu

Sidosryhmien kuuleminen tehdään syksyn 2024 aikana Lausuntopalvelu.fi:n kautta. Lausuntopyyntöä tiedotetaan viraston verkkosivuilla ja sidosryhmille lähetettävällä sähköpostilla.

Kansallisen kuulemisen jälkeen määräys notifioidaan Työ- ja Elinkeinoministeriön kautta Euroopan komissiolle direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti syksyllä 2024 (3 kk).

Lausuntopalaute

Sidosryhmien kuulemisessa saadut lausunnot löytyvät Lausuntopalvelu.fi-sivustolta.

Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

Nyt tehtävillä määräysmuutoksilla päivitetään taajuuksien käyttöä koskevia ehtoja ja saatetaan voimaan eurooppalaisia taajuuspäätöksiä.

Uusi määräys 4 AF/2025M sisältää mm. seuraavat muutokset, kaikki muutokset kootaan ns. muutossivulle, joka julkaistaan määräyksen liitteenä:

Kiinteä liikenne

Radiolinkkien antenniluokkavaatimuksia on yhtenäistetty, mahdollistaen paremmin markkinoilla saatavilla olevien antennien käytön kaikille taajuusalueille.

Siirtyvä liikenne

Elinkeinoelämän puheviestintään (PMR/DMR/dPMR) käytetyillä osa-alueilla ei enää rajoiteta lähetystehon suuruutta eikä lähetteen leveyttä.

Muutettu kiinteiden asemien lähetys- ja säteilytehotietoja 'Valvonta, hälytys, kaukomittaus, kauko-ohjaus, datasiirto' -osa-alueilla.

Siirtyvä meriradioliikenne

Määräyksen liitteessä 'Merenkulun HF-kanavataulukot' on päivitetty alusten ja rannikkoradioasemien HF-taajuusalueen kanavien taajuus- ja käyttötapatiedot.

Satelliittiliikenne

Avattu taajuusalueella 8500–10000 MHz ensisijaiselle kaukokartoitussatelliitti-palvelulle osa-alueet 9200–9300 MHz ja 9900–10000 MHz.

Lisätty myös taajuusalueelle 8500–10000 MHz uusi toissijainen kaukokartoitussatelliitti-palvelu ja avattu osa-alue 9800–9900 MHz.

Lisätty taajuusalueelle 10,000–10,450 GHz uusi ensisijainen kaukokartoitussatelliitti-palvelu ja avattu osa-alue 10,000–10,400 GHz.

Lisätty kaikille edellä mainituille osa-alueille huomautus, jossa viitataan ITUn Radio-ohjesäännön ehtoihin (alahuomautuksiin) kyseisellä osa-alueella.

Radioamatöörit

Lisätty 25 kHz:n levyiset toistintaajuuskanavat taajuusalueelle 433,075–433,150 MHz / 438,075–438,150 MHz.

Lyhyen kantaman radiolähettimet

Saatetaan voimaan komission ultralaajakaistaisia laitteita (UWB) koskeva implementointipäätös (EU) 2024/1467.

Sotilaskäyttö

Lisätty osa-alueelle 1350–1375 MHz huomautus 'Myös sotilaskäyttö Inarin alueella'.

Määräyksen aikataulu/voimaantulo

Määräys on tavoitteena saada voimaan maaliskuussa 2025.